

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.038/2018/8.szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Lánczi István ügyvéd által képviselt **felperes neve(címe)** szám alatti lakos felperesnek – az Országos Bírósági Hivatal által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű I. rendű és a **II.rendű alperes neve(címe)** szám alatti székhelyű II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2017. november 8. napján kelt 8.P.20.527/2017/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A le nem rótt 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A **(város 1 neve) (X)** helyrajzi szám alatti ingatlan részben a felperes tulajdonát képezte, amelynek tulajdonjogát a perben nem álló **(személy neve)** 2002. februárjában úgy szerezte meg, hogy ismeretlen személlyel íratta alá az adásvételi szerződést a felperes helyett, majd a **(ügyvéd neve)** ügyvéd által elkészített szerződést személyesen vitte el a tulajdonostársakhoz, akik a felperes kivételével azt alá is írták. Ezt követően az okirat az ügyvédhez már valamennyi érdekelt fél és két ügyleti tanú által aláírottan került vissza, amit az ügyvéd ellenjegyzett és a földhivatalhoz benyújtott, majd a tulajdonosváltás az ingatlan-nyilvántartáson átvezetésre került. A felperes a földhivatali határozatból szerzett arról tudomást, hogy szándéka ellenére tulajdoni illetősége is **(személy neve)** nevére került. Ezt követően feljelentést tett a rendőrségen.

A **(város 1 neve)**-i Városi Bíróság B.... számú, 2005. október 7-én kelt ítéletével **(személy neve)** vádlott bűnösségét megállapította okirathamisítás büntetében. A felperes a büntető perben polgári jogi igényt nem terjesztett elő. 2006. október 5-én beadványt juttatott el a **(város 1 neve)**-i Városi Ügyészségre, amelyet az – tartalma alapján – feljelentésként kezelt és amit B.695/2006. számú, 2006. október 27-én kelt határozatával elutasított.

A határozattal szemben a felperes panasszal élt, amelyet a ... Megyei Főügyészség a 2006. november 27-én kelt B.3438/2002/8. számú határozatával elutasított.

Ezt követően a felperes újabb feljelentést tett 2006-ban, melyet a **(város 1 neve)**-i Városi Ügyészség, majd a ... Megyei Főügyészség jogerősen szintén elutasított.

A felperes a **(város 1 neve)**-i Városi Bíróságon P.20.184/2002. szám alatt pert indított a **(város 1 neve) (X)** helyrajzi számú ingatlanra kötött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt. A perhez később egyesítésre került az ugyanezen bíróság előtt P.20.233/2002. számon indult ügy. Az egyesített eljárás több alkalommal félbeszakadt: először a II. rendű, később az I. rendű

alperes, illetve a II. rendű alperes jogutódjának halála miatt. A felperes a jogutódokat nem vonta perbe és önkéntesen sem léptek perbe.

A felperes 2015. április 10-én benyújtott keresetében kérte, a bíróság kötelezze az alpereseket az ingatlanra 2002-ben létrejött adásvételi szerződés semmisségének kimondására, az eredeti állapot helyreállítására. Előadta továbbá, kárigényt annak függvényében fog előterjeszteni, hogy mennyiben és mennyi idő alatt járulnak hozzá jogainak érvényesítéséhez. Álláspontja szerint aggálytalanul megállapítható, hogy mind a bíróság, mind az ügyészség mulasztott, amivel neki kárt okoztak. Jogcímként mindkét alperes tekintetében az 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 349. §-át jelölte meg. Későbbi beadványában előadta, az adásvételi szerződéssel elővásárlási és tulajdonjogát játszották ki bűncselekmény elkövetése útján, azonban a **(város 1 neve)**-i Városi Bíróság 6.B.12/2014/13. számú ítéletével bár a vádlott büntetőjogi felelősségét megállapította, mégsem rendelkezett sem az eredeti állapot helyreállításáról, sem egyéb polgári jogi igényről, így **(személy neve)** tulajdonos maradhatott. Hangsúlyozta, nem csupán saját tulajdonrésze kapcsán szenvedett kárt, hanem azért is, mert nem tudott élni elővásárlási jogával, így elesett az egész ingatlan tulajdonjoga megszerzésének lehetőségétől. Sérelmezte, hogy az ügyészség sem nyújtott segítséget neki annak ellenére, hogy több kísérletet tett az eredeti állapot helyreállítására. 2015. október 5-i beadványában előadta, lelki és anyagi kár is érte, aminek kiegyenlítésére igényt tart.

Az I. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Véleménye az volt, jogellenes magatartást nem tanúsított, az nem róható terhére, hogy a felperes 2006. őa nem vonta perbe az alperesi jogutódokat a **(város 1 neve)**-i Városi Bíróság előtt folyt polgári perben. Ezen túlmenően arra hivatkozott, a felperes keresetében kártérítési igényt nem fogalmazott meg annak ellenére, hogy azt bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén terjesztette elő. Az a felperesi kereset, amely szerint az I. rendű alperest a másik polgári perben előterjesztett kereseti kérelmének helytadó döntés meghozatalára kérte kötelezni, nyilvánvalóan alaptalan, mivel jelen per bírósága nem hozhat ilyen tartalmú ítéletet.

A II. rendű alperes ellenkérelmében szintén a kereset elutasítását kérte elsődlegesen a követelés elévülésére hivatkozva. Ekörben előadta, a felperes 2015. április 10-én nyújtotta be keresetlevelét az **(I.rendű alperes neve)**-hez, az őt ért kár viszont legkorábban a büntetőeljárás 2005. október 7-i jogerős befejezésével bekövetkezett, legkésőbb pedig az utolsó feljelentés elbírálásának jogerőre emelkedésével, azaz 2007. január 19-én. Mindezeket figyelembe véve keresetlevelét joghatályosan 2012. január 19-ig terjeszthette volna elő. Az ügy érdemét illetően hangsúlyozta, a felperes nem jelölte meg pontosan, hogy a II. rendű alperes a Be. mely rendelkezését sértette meg.

A per 2015. október 20-án megtartott első tárgyalásán a felperes először azt nyilatkozta, hogy nem akar most kártérítési pert, majd nyilatkozatát a következőképpen pontosította: „Én nem kérem ennek a pernek most egyenlőre a megszüntetését az ügyvéd úr válaszáig.”

Az elsőfokú bíróság 15. számú végzésével a pert megszüntette a Pp. 157. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

A Szegedi Ítéltábla Pkf.I.20.273/2017/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatának indokolásában kifejtette, tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozatát a keresettől való elállásként, melyből következően jogszabálysértően rendelkezett a per megszüntetéséről. Megjegyezte, a felperes kereseti kérelme jelen formájában egyrészt kártérítés „megállapítására”, másrészt „emberi és alkotmányos jogai helyreállításának kimondására” irányul.

Első kérelme ekként a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset, amit célszerű lenne pontosíttatni arra vonatkozóan, kér-e marasztalást és ha igen, milyen összegben. Rámutatott, a pernek ebben a szakaszában a Pp. 157. § a) pontja alkalmazásának már nincs helye.

Az elsőfokú bíróság a folytatódó eljárásban – a felperes tájékoztatását és eredménytelen hiánypótlást követően – meghozott ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint a felperes a keresetlevél benyújtásakor és az eljárás túlnyomó részében azt követően is jogi képviselővel járt el. Az általa érvényesíteni kívánt jog és kereseti kérelmei között ugyanakkor ellentmondás állt fenn, amelyet a bíróság többször megkísérelt feloldani, ami sikerre nem vezetett. Ezen túlmenően kereseti kérelme hiányos és pontatlan is volt mind a kártérítés megfizetése, mind személyhez fűződő jogának megsértése körében, mely hiányokat felhívás ellenére nem pótolta.

A II. rendű alperes elévülési kifogása kapcsán kifejtette, az utolsó feljelentést elbíráló határozat 2007. január 19-én emelkedett jogerőre, ehhez képest a felperes vele szembeni igényét legkésőbb 2012. január 19-ig terjeszthette volna elő, azaz a követelés elévült. Rámutatott, a felperes a per során következetesen kártérítés megállapítását kérte bírósági, illetve ügyészségi jogkörben okozott kár címén, megállapítási kereset előterjesztésének azonban nem volt helye, mivel marasztalásra irányuló keresettel is élhetett volna. A sérelmezett jogviszony, melyből nyilvánvalóan kár is származott, nem az alperesekkel jött létre, így a felperes az ezzel kapcsolatos igényét, az érvénytelenség megállapítását, s az ebből eredő jogkövetkezmények alkalmazását csak a szerződést kötő felekkel, illetve jogutódokkal szemben érvényesíthetné polgári perben.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak kereseti kérelme szerinti megváltoztatását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, és a tényállást bár nagyjából helyesen állapította meg, azonban abból téves jogi következtetést vont le. Kiemelte, a büntető ügyben hozott ítélet, amely a vevő (**személy neve**)-t marasztalta és az okiratszerkesztő ügyvéd elleni fegyelmi határozat önmagában szükségtelenné teszi a polgári per folytatását. Álláspontja szerint az anyagi kár megállapítása a perben kirendelt igazságügyi szakértő kompetenciájába tartozik.

Az I-II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helyes indokai szerinti helybenhagyását kérték.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság által megállapított releváns tényállás teljeskörű és kifejtett jogi érvei is helytállóak.

Így helyesen állapította meg, hogy a keresetlevél a Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak tekintetében több ponton hiányos volt, mely hiányokat a felperes kellően részletes tájékoztatás, valamint a jogkövetkezményekre történt figyelmeztetés ellenére sem pótolta, immár jogi képviselővel mellett. Mivel azonban az elsőfokú bíróság ekkorra már a per érdemi tárgyalásába bocsátkozott, a Pp. 157. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás megszüntetésének nem volt helye, a keresetről ítélettel, érdemben kellett dönten.

Egyetért az ítélőtábla azzal is, hogy a II. rendű alperessel szembeni követelés elévült, hiszen a Ptk. 324. § (1) bekezdésében meghatározott 5 éves elévülési idő az állított károkozó magatartás megvalósulásától, a kár Ptk. 360. § (1) bekezdése szerinti bekövetkeztétől – ami a kártérítés esedékességi időpontja (Ptk. 326. § (1) bekezdés) – nyugvásra, illetőleg megszakításra (Ptk. 326. §

(2) bekezdés, 327. § (1) bekezdés) okot adó körülmény nélkül eltelt. Az elévült követelés pedig bírósági úton nem érvényesíthető (Ptk. 325. § (1) bekezdés).

Szintén helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy a perben az érvényesített tartalmú, Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset előterjesztésének nem volt helye, hiszen a felperesek kára bekövetkezett és marasztalás kérhető lett volna. A kereset ugyanis nem számadás helyességének megállapítására irányul, továbbá nem valósultak meg a hivatkozott Pp. rendelkezésben írt konjunktív feltételek sem: az alperesekkel szemben nem áll fenn a felperesnek jogmegóvási szükséglete és a teljesítés követelésének sincs akadálya. Mindezek a megállapítási kereset előterjesztheségét kizárják. Megjegyzi az ítéletábra, a fellebbezésben állítottakkal szemben a Szegedi Ítéletábra hatályon kívül helyező végzésének indokolása nem ellentétes ezzel, valójában ugyanerre utalt, ezzel kapcsolatos hiánypótlást tartott szükségesnek.

Osztja az ítélőtábla az elsőfokú bíróság véleményét abban is, hogy jelen, a megjelölt alperesekkel szembeni perben a 2002-ben megkötött adásvételi szerződések érvénytelenségének megállapítása iránti kereset alappal nem terjeszthető elő. E kérdés eldöntése a **(város 1 neve)**-i Járásbíróság előtt folyamatban lévő perre tartozik és kizárólag a szerződő felekkel vagy jogutódaikkal szemben érvényesíthető.

Határozott kereseti kérelem és az ezt megalapozó pontos tényelőadás hiányában az elsőfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy vizsgálja a felperes bármely személyiségi jogának alperesek általi megsértését. Ilyen jogsértésre utaló nyilvánvaló adat, tény nem merült fel. Pusztán az eljárási jogsértések egyébként sem adnának alapot a személyiségsértő magatartás megállapítására, ehhez kapcsolódó jogkövetkezmények alkalmazására, mivel azok nem minősülnek egyben személyhez fűződő jogoknak is (PJD2016.9. I. tétele).

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

A fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontjának alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2018. június 6.

Dr. Kiss Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bálint Attila s.k. . Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
előadó bíró táblabíró

táblabíró